

Nr 6.

Godkänd av första kammaren den 18 april 1945.

Godkänd av andra kammaren den 18 april 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1945/46 under sjätte huvudtiteln, avseende anslagen inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 6.)

Till KONUNGEN.

Kommunikationsdepartementet.

1:o) **Kommunikationsdepartementet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 under sjätte huvudtiteln gjorda framställning (punkt 1, s. 1—3 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 4 januari 1945) har riksdagen

dels fastställt följande personalförteckning för kommunikationsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat.

1 statssekreterare	C 10
1 expeditionschef	C 8
1 byråchef för tekniska ärenden	C 6
3 kansliråd	A 30
3 förste kanslisekreterare	A 26
1 förste byråingenjör	A 26
3 andre kanslisekreterare	A 21
1 registrator	A 15
1 förste expeditionsvakt	A 7
2 kanslibiträden	A 7
2 expeditionsvakter	A 5
3 kontorsbiträden	A 4

Eefattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å övergångsstat.

1 andre kanslisekreterare A 21

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

1 föredragande i regeringsrätten Eo 29

1 andre kanslisekreterare Eo 21;

dels godkänt följande avlöningsstat för kommunikationsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

	Kronor
1. Avlöning till departementschefen	24 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	191 900
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	71 900
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	36 000
Summa kronor	323 800;

dels ock till *Kommunikationsdepartementet*: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 323 800 kronor.

2:o) **Kommunikationsdepartementet: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 3) har riksdagen till *Kommunikationsdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsväsendet m. m.

3:o) **Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Avlöningar. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 3 och 4) kommer riksdagen att framdeles meddela sina beslut.

4:o) **Statens väginstitut.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 5—19) framlagt förslag till personalförteckning och stat för statens väginstitut ävensom hemställt om anvisande av 288 000 kronor för budgetåret 1945/46 till institutet.

Såsom från statens väginstitut framhållits förutsätter bevarandet av de värden, som redan nedlagts på landets vägnät, och det rationella utnyttjandet av de stora kapitalbelopp, som allt framgent kunna väntas komma att därå nedläggas, medverkan i en växande utsträckning av en institution sådan som väginstitutet. Därest den i önskvärd utsträckning kunde förses med förstklassiga arbetskrafter, skulle den kunna ge resultat av betydande ekonomiskt värde.

Riksdagen delar departementschefens uppfattning att i och för sig vissa skäl tala för att väginstitutet erhåller en mera fast inre organisation. Då emellertid hänsyn till lönestoppet måste föranleda återhållsamhet vid prövningen av förevarande förslag, kan, såsom departementschefen uttalat, frågan i nuvarande läge endast delvis bringas till en mera slutgiltig lösning.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag,

dels godkänt följande personalförteckning för statens väginstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Personalförteckning.

Befattning.	Lönegrad.
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 överingenjör och chef	C 6
1 laboratoriechef	A 26
1 förste avdelningsingenjör	A 24
1 laborator	A 24
1 förste verkmästare	A 15
1 kontorsbiträde	A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

3 avdelningschefer	Eo 28
1 förste avdelningsingenjör	Eo 24
2 avdelningsingenjörer	Eo 21
1 biträdande geolog	Eo 21;

dels godkänt följande stat för statens väginstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Stat.

Avlöningar.

	Kronor
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	51 400
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	106 900
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	22 900
4. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	37 600

Säger kronor 218 800

Omkostnader.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	500
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	8 500
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	30 800
4. Publikationstryck	6 000
5. Övriga utgifter, <i>förslagsvis</i>	39 500

Säger kronor 85 300

Summa kronor 304 100

	Kronor
Särskilda uppbördsmedel.	
1. Ersättningar för materialkontroll m. m.	10 100
2. Ersättningar för tillfälliga uppdrag m. m.	6 000
	Säger kronor 16 100
	Nettoutgift kronor 288 000;

dels ock till Statens väginstitut för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 288 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

5:o) Statens geotekniska institut: **Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 6, s. 19—25) framlagt förslag till personalförteckning och avlöningsstat för statens geotekniska institut samt hemställt om anvisande av 164 300 kronor under institutets avlöningsanslag för budgetåret 1945/46.

I anledning av det begärda anståndet med prövningen av frågan om överförande av järnvägsstyrelsens geotekniska avdelning till institutet får riksdagen erinra, att förslag om ett dylikt överförande framlades i 1943 års proposition om institutets inrättande samt att riksdagen vid behandlingen av propositionen uttalade sin tvekan om lämpligheten av detta förslag. Riksdagen finner fog alltjämt föreligga för en sådan tvekan. Vid sådant förhållande har riksdagen ej funnit anledning till erinran mot att med prövningen av detta organisatoriska spörsmål får tillsvidare anstå.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, *dels* fastställt följande personalförteckning för statens geotekniska institut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Befattning.	Lönegrad.
Personalförteckning.	
Tjänsteman å ordinarie stat.	
1 överingenjör och chef	C 6
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.	
2 förste statsgeotekniker	Eo 28
1 statsgeotekniker	Eo 26
1 statsgeotekniker	Eo 24
2 biträdande statsgeotekniker	Eo 21;

dels godkänt följande avlöningsstat för statens geotekniska institut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.	
1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	13 200
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	75 900
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	13 600
4. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i>	61 600
	Summa kronor 164 300;

dels ock till Statens geotekniska institut: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 164 300 kronor.

6:o) **Statens geotekniska institut: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 25 och 26) har riksdagen till *Statens geotekniska institut: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 68 000 kronor.

7:o) **Vägförvaltningarna: Avlöningar. Vägförvaltningarna: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 8 och 9) kommer riksdagen att framdeles meddela sina beslut.

8:o) **Vissa engångsutgifter i samband med vägväsendets förstatligande.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 26 och 27) har riksdagen till *Vissa engångsutgifter i samband med vägväsendets förstatligande* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 50 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

9:o) **De lokala vägnämnderna m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, s. 27) har riksdagen till *De lokala vägnämnderna m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 187 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

10:o) **Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 27—31) har riksdagen till *Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

11:o) **Barmarksunderhållet.** Kungl. Maj:t har (punkt 13, s. 32—41) föreslagit riksdagen att till Barmarksunderhållet för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 54 300 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Av den i propositionen lämnade redogörelsen framgår, att det först från och med budgetåret 1946/47 kommer att föreligga möjlighet för en beräkning av kostnaderna för barmarksunderhållet med ledning av den bland annat för sådant ändamål upplagda kalkylationsbokföringen. För budgetåret 1945/46 torde det vara nödvändigt att utgå från den för närmast föregående budgetperiod på grundval av underhållsstaterna för år 1943 beräknade kostnaden och därtill lägga de belopp, vilka med hänsyn till senare inträdda förhållanden eller eljest kunna beräknas erforderliga.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i sina anslagsäskanden begärt 900 000 kronor för en ny allmän trafikräkning. På grund av svårigheten att nu be-

döma lämpligaste tidpunkten för en sådan trafikräkning har departementschefen ansett, att medel för ändamålet icke böra beräknas å riksstaten för nästkommande budgetår. Skulle, framhåller departementschefen, förhållandena så förändras, att en allmän trafikräkning anses böra företagas, läser framställning hos riksdagen längre fram få göras om medelsanvisning å tilläggsstat. Riksdagen delar i detta avseende departementschefens uppfattning.

Såsom reserv för mötande av oförutsedda utgifter har i anslaget inräknats samma belopp som för innevarande budgetår eller 1 500 000 kronor i stället för av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen äskade 4 500 000 kronor. Enligt styrelsen skulle sistnämnda belopp få tagas i anspråk även för arbeten i syfte att successivt återhämta vägunderhållets standard samt för att möta de anspråk på ökat vägunderhåll, som en begynnande trafikökning kan beräknas medföra. Departementschefen har för sin del uttalat, att, därest förhållandena under budgetårets lopp därtill föranledde, framställning finge göras hos riksdagen om anslagsförstärkning å tilläggsstat.

I anslutning till vad sålunda förekommit vill riksdagen erinra om vad överrevisorerna för väg- och vattenbyggnadsväsendet i sin den 9 november 1944 avgivna berättelse för tiden $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{7}$ 1944 anfört i fråga om vägunderhållets standard. Av berättelsen framgår, att vägarna enligt överrevisorernas mening icke befinna sig i ett tillfredsställande skick. Överrevisorerna uttala, att under senare år på grund av de förhållandevis små anslagen förelegat stora svårigheter att vidmakthålla vägarna i en fullgod standard. Flera exempel på ett sådant eftersättande anföras. Om en ändring härutinnan icke med det snaraste skedde, framhålla överrevisorerna, komme statsverket att framtiden få vidkännas onödigt stora kostnader för att åter försätta vägarna i ett tillfredsställande skick. Även departementschefen har uttalat den meningen, att underhållet för närvarande är hållet så i underkant, att en viss successiv återhämtning därav synes ofrånkomlig.

Riksdagen delar överrevisorernas och departementschefens uppfattning. Även om förhållandena under kristiden nödvändiggjort en sträng återhållsamhet i förevarande hänseende, ha dock verkningarna härav nu blivit sådana, att den kapitalförtäring, som alltid följer av eftersatta underhållsarbeten, blivit alltmer framträdande. Detta förhållande torde vid en trafikökning komma att ytterligare framträda. Riksdagen finner därför tveksamt om den begränsning av det av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen begärda beloppet, som departementschefen föreslagit, är med hänsyn till angivna förhållanden välbetänkt. Då emellertid, såsom förut framhållits, möjligheten av anslagsförstärkning å tilläggsstat står till buds, när behovet så påkallar, har riksdagen ansett sig böra bifalla Kungl. Maj:ts förslag.

Med anledning av de svårigheter, som obestriddigen möta vid beräkningen av anslaget till vinterväghållningen, har detta även för nästa budgetår upptagits såsom förslagsanslag. Beträffande anslaget till barmarksunderhållet har departementschefen diskuterat olika alternativ med hänsyn till förskjutningarna av barmarkstidens längd och därvid anfört, att det kunde ifråga-

sättas om icke även detta anslag borde erhålla förslagsanslags natur. Mot en sådan lösning kunna enligt riksdagens mening anföras betänkligheter framför allt med hänsyn till att riksdagens kontroll över anslagsbeviljandet därigenom försvåras. En annan möjlighet vore, att riksdagen bemyndigade Kungl. Maj:t att i fall av behov överflytta medel mellan de båda vägunderhållsanslagen. Liksom departementschefen anser emellertid riksdagen, att ytterligare erfarenhet bör avvaktas, innan någon ändring i detta avseende vidtages.

Överrevisorerna hava vidare framhållit, att vissa vägförvaltningar i fråga om uthyrning av vägmaskiner helt vägrat att lämna biträde åt enskilda väghållare och i fråga om försäljning av väglagningsämnen uppställt villkor, som försvårat dylik försäljning. Med anledning härav vill riksdagen erinra om att vid statens övertagande av vägväsendet förutsattes, att enskilda väghållare skulle så långt möjligt medgivnas att till självkostnadspris hyra vägmaskiner och inköpa väglagningsämnen, ett förhållande som tidigare ägt rum under vägstyrelsernas regi.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, till *Barmarksunderhållet* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 54 300 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

12:o) **Vinterväghållningen.** Kungl. Maj:t har (punkt 14, s. 42) föreslagit riksdagen att till Vinterväghållningen för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 14 200 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I de likalydande motionerna I: 240 och II: 378 har hemställts, att riksdagen måtte till vinterväghållningen för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 14 200 000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 240 och II: 378 i vad de avse förevarande anslag, till *Vinterväghållningen* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 14 200 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

13:o) **Projektering av vägar och broar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, s. 42 och 43) har riksdagen till *Projektering av vägar och broar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 450 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

14:o) **Nyanläggning av bygdevägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 16, s. 43—51) föreslagit riksdagen att till Nyanläggning av bygdevägar för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I de likalydande motionerna I: 140 och II: 258 har hemställts, att riksdagen måtte anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor till nyanläggning av bygdevägar under budgetåret 1945/46.

I de likalydande motionerna I: 239 och II: 379 har hemställts, att riksdagen

gen måtte besluta att till nyanläggning av bygdevägar för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor.

I motionen II: 234 har hemställts, att riksdagen måtte besluta att till nyanläggning av bygdevägar för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor.

Den starka begränsning av anslagen till vägväsendet, som av olika anledningar framtvings under krigsåren, har haft till följd, att vägbyggandet i betänklig grad stagnerat. Från många håll inrapporteras ett växande missnöje härmed.

Kommunikationsväsendets utveckling är en grundförutsättning för näringslivets framåtskridande. Ej minst vägväsendet har en betydelsefull uppgift att fylla för den allmänna samfärdseln och varuutbytet. Till följd härav men även på grund av den utveckling, biltrafiken redan genomgått och i framtiden kan förväntas komma att genomgå, krävas vägar av en helt annan standard än tidigare. Detta gäller även för de avlägsna delarna av landsbygden, där mjölk- och virkestransporter, transporter av slaktdjur, gödningsämnen och dylikt numera ske på lastbilar. Det har också kunnat konstateras, att i trakter, där allmänna vägar saknas, äger rum en ökad utflyttning från bygden. Genom att vägar anläggas brytes de avlägsna bygdernas isolering och skapas drägligare levnadsvillkor för deras befolkning.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i motiveringen för sina äskanden av vägbyggnadsanslag framhållit önskvärdheten av att anslagen givas en sådan storlek att dels i flerårsplanerna ingående företag kunna komma till utförande i betydligt snabbare takt än nu är fallet, dels ock nya angelägna företag kunna intagas i planerna vid blivande revidering utan framskjutande av i planerna nu ingående företag. Styrelsen anför ytterligare, att det mången gång visade sig omöjligt att i de mindre länen — vilkas andelar av anslagen med hänsyn till vägbehovet i olika delar av landet bli mycket små — fullborda ett företag på ett ekonomiskt sätt, enär företagen i dylika fall måste uppdelas i delsträckor, som komma till utförande var för sig, vilket oftast innebär en fördyring av företaget i dess helhet. Det dröjer, framhåller styrelsen vidare, många år efter det medlen äskats, innan trafiken får nytta av de vunnna förbättringarna.

Mot de av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen sålunda framförda synpunkterna är icke något att erinra. Såsom överrevisorerna för väg- och vattenbyggnadsväsendet framhållit i sin berättelse, är det uppenbart, att anslagen till anläggning av bygde- och ödebygdsvägar icke på långt när förmå tillgodose behovet av sådana vägarbeten. Även departementschefen uttalar, att beskärningen av vägbyggnadsanslagen drivits så långt och nu fortvarit under så avsevärd tid, att en kraftig ackumulering av behovet av nyanläggningar och förbättringar av vägar framträtt.

Vid avvägningen av medelsbehovet till nyanläggning av bygdevägar har departementschefen emellertid funnit sig böra förorda en nedsättning av det av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen begärda beloppet från 6 000 000 kronor till 3 000 000 kronor, under framhållande bland annat av att vid ett förändrat

läge på arbetsmarknaden medel för ökade vägbyggnadsarbeten kunde komma att ställas till förfogande från allmän beredskapsstat. Även om vad i sist angivna hänseende anförts i och för sig är riktigt, må dock erinras om — vilket riksdagen tidigare haft anledning göra — att medel som anvisas å beredskapsstat av naturliga skäl ofta gå till orter där arbetslöshet råder. Anslaget till nyanläggning av bygdevägar är däremot avsett att fördelas över hela landet och avser således främst att tillgodose behovet av vägar i de olika bygderna.

Av det ovan anförda framgår, att riksdagen i anslutning till i ämnet väckta motioner ansett en höjning av anslaget nödvändig. Under beaktande av vad departementschefen anfört har riksdagen dock begränsat anslagshöjningen till 1 000 000 kronor utöver det av Kungl. Maj:t äskade anslaget.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 140 och II: 258, I: 239 och II: 379 samt II: 234, motionerna I: 239 och II: 379 i vad de avse förevarande anslag, till *Nyanläggning av bygdevägar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 4 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

15:o) **Nyanläggning av ödebygdsvägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 17, s. 51 och 52) föreslagit riksdagen att till Nyanläggning av ödebygdsvägar för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I de likalydande motionerna I: 239 och II: 379 har hemställts, att riksdagen måtte besluta att till nyanläggning av ödebygdsvägar för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 239 och II: 379 i vad de avse förevarande anslag, till *Nyanläggning av ödebygdsvägar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

16:o) **Byggande av huvudvägar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18 s. 55—58) har riksdagen till *Byggande av huvudvägar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 5 800 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

17:o) **Förbättring av bygdevägar och ödebygdsvägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 19, s. 54) föreslagit riksdagen att till Förbättring av bygdevägar och ödebygdsvägar för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I de likalydande motionerna I: 238 och II: 403 har hemställts, att riksdagen måtte anvisa ett reservationsanslag av 5 500 000 kronor till förbättring av bygde- och ödebygdsvägar under budgetåret 1945/46.

I de likalydande motionerna I: 239 och II: 379 har hemställts, att riksdagen måtte till förbättring av bygdevägar och ödebygdsvägar för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 5 500 000 kronor.

Vidare har i motionen II: 139 hemställts, att riksdagen måtte för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 5 500 000 kronor.

Riksdagen får, med återopande av vad riksdagen under punkt 14 anfört, anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 238 och II: 403, I: 239 och II: 379 samt II: 139, motionerna I: 239 och II: 379 i vad de avse förevarande anslag, till *Förbättring av bygdevägar och ödebygdevägar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

18:o) **Vägbeläggningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20, s. 55—58) har riksdagen till *Vägbeläggningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

19:o) **Stensättning av vägar.** I de likalydande motionerna I: 141 och II: 237 har hemställts, att till stensättning av vägar för budgetåret 1945/46 måtte anvisas ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Av utredningen framgår, att högst betydande statliga stenpartier ligga upplagrade. Vidare är att märka, att enbart på landsbygden finnas vägar till en sammanlagd längd av omkring 220 kilometer utbyggda och färdigställda för stensättning. Såsom departementschefen framhållit, är visserligen transportläget för närvarande ogynnsamt, men beträffande sten kan sjötransport i viss utsträckning användas. En del vägsträckor äro följaktligen så belägna, att transportförhållandena ej kunna återopas som skäl för fortsatt uppskov med vägsträckornas beläggning med sten. Då arbetet numera delvis sker med maskin, är det ej heller ur sysselsättningssynpunkt så arbetskrävande som tidigare.

Med tanke även på det förändrade trafikläge, som kan väntas efter kriget, har riksdagen för stensättning av vägar för nästkommande budgetår beviljat ett anslag av 1 000 000 kronor eller samma belopp, som beviljats för innevarande budgetår.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av motionerna I: 141 och II: 237, till *Stensättning av vägar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

20:o) **Bidrag till städer och samhällen för tillhandahållande av mark m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21 s. 58) har riksdagen till *Bidrag till städer och samhällen för tillhandahållande av mark m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 100 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

21:o) **Marklösen m. m. för vissa vägbyggnadsföretag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, s. 59 och 60) har riksdagen till *Marklösen m. m. för*

vissa vägbyggnadsföretag för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

22:o) **Bidrag till underhåll av vägar och gator.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, s. 60 och 61) har riksdagen till *Bidrag till underhåll av vägar och gator* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 7 080 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

23:o) **Bidrag till byggande av vägar och gator.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, s. 61 och 62) har riksdagen till *Bidrag till byggande av vägar och gator* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

24:o) **Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 25, s. 62—65) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 2 900 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehäft *dels* de likalydande motionerna I: 28 och II: 52 vari hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära skyndsamt utredning, avseende vidgad rätt till statsbidrag för förbättring och underhåll av enskild väg, *dels ock* motionen II: 385, vari bland annat hemställt, att riksdagen måtte besluta, dels att underhållsbidraget till enskilda utfartsvägar måtte bestämmas till 75 procent av den uppskattade underhållskostnaden samt att, där underhållet är särskilt betungande, detta bidrag må kunna bestämmas till högst 85 procent av samma kostnad.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla Kungl. Maj:ts förslag.

Vad angår bidragsvillkoren vill riksdagen, med beaktande av vad i motionen II: 385 anförts, medgiva att bidrag må i undantagsfall, där väghållningen kan anses vara i särskilt hög grad betungande för väghållarna, bestämmas till 75 procent av den uppskattade kostnaden.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, som under punkten 25 återkommer till motionerna I: 28 och II: 52, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 2 900 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

25:o) **Bidrag till byggande av enskilda vägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 26, s. 65—68) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad ändring i grunderna för statsbidrag till byggande av enskild väg, dels ock till *Bidrag till byggande av enskilda vägar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 1 500 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I de likalydande motionerna I: 48 och II: 88 har hemställt, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i grunderna för statsbidrag till byggande av

enskild väg, att bidrag må utgå med högst sextio procent av beräknad kostnad för anläggningen av väg, dock att byggnadsbidrag må, då synnerliga skäl därtill äro, efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall beviljas med högst sjuttiofem procent av nämnda kostnad, att för iståndsättning av bro eller färja eller ombyggnad av trumma å väg må, i samband med att årligt underhållsbidrag för första gången beviljas för viss väg, utgå ett särskilt bidrag med högst sextio procent av den beräknade kostnaden för sådant arbete, samt att till bidrag till byggande av enskilda vägar för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

I de likalydande motionerna I: 139 och II: 259 har hemställts, att riksdagen måtte besluta att anvisa ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor till bidrag för byggande av enskilda vägar under budgetåret 1945/46.

I motionen II: 371 har vidare hemställts, att riksdagen ville besluta sådan ändring av gällande bestämmelser angående statsbidrag till byggande av enskilda vägar, att byggnadsbidrag må utgå med 60 procent, i särskilda fall med 70 procent av de beräknade kostnaderna, och att byggnadsbidrag skall kunna utgå även när fråga är om väg till enstaka gårdar, samt att riksdagen måtte anvisa ett reservationsanslag av 6 860 000 kronor till byggande av enskilda vägar för budgetåret 1945/46.

I detta sammanhang har riksdagen jämväl till behandling förhaft

dels motionen I: 241, vari hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t på sätt, som befinnes lämpligt, måtte upptaga till utredning frågan om och på vilket sätt effektiva åtgärder kunna vidtagas för att åstadkomma vägförbindelser till sådana avlägsna byar och bygder, som nu sakna vägförbindelser och äro så belägna, att utsikter icke finnas att de skola erhålla vägförbindelser inom en rimlig tid, om icke särskilda åtgärder vidtagas för detta ändamål;

dels ock motionen II: 207, vari hemställts, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring av gällande bestämmelser angående statsbidrag till vägunderhåll och vinterväghållning å enskilda vägar, att dylikt bidrag skall kunna utgå även när fråga är om enstaka gårdar.

Med hänsyn till ifrågavarande vägförbindelsers stora samhälleliga betydelse för exempelvis transporter av sådana förnödenheter som mjölk och ved har riksdagen i anslutning till väckta motioner medgivit höjning av den allmänna bidragsprocenten till 60 procent eller den procentsats, som redan nu gäller för bidrag till enskilda vägars underhåll. Samma procentsats bör då också tillämpas för det i 2 § sista stycket av nuvarande kungörelsen angivna iståndsättningsbidraget. I anslutning till departementschefens förslag har riksdagen också medgivit, att byggnadsbidrag må, då synnerliga skäl därtill äro, efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall beviljas med högst 75 procent av den beräknade kostnaden för vägbyggnaden.

Av nyss angivna skäl och med tanke på de stora, alltjämt växande medelsbehoven har riksdagen dessutom beslutat höja anslaget från av Kungl. Maj:t föreslagna 1 500 000 kronor till 2 500 000 kronor.

Det i motionen I: 241 framställda yrkandet torde närmast avse frågan om vilka ytterligare utvägar, som kunna stå till buds för att minska de i vårt land i stor utsträckning alltjämt förekommande ödebygdernas isolering. Även i motionerna II: 207 och 371 liksom i de under nästföregående punkt angivna motionerna I: 28 och II: 52 framföres de glest befolkade bygdernas krav på bättre vägförbindelser. Förutom de bidrag, som i sådant syfte lämnas till underhåll och byggande av enskilda vägar samt för övrigt även till skogs- och odlingsvägar, finnes ett anslag för byggnad på statens bekostnad av ödebygdsvägar. Särskilt med hänsyn till de höga kraven i fråga om bredd och hårdgöring och sin till följd av de stora avstånden avsevärda längd är den sistnämnda vägtypen mycket kostnadsdragande.

För att hålla kapitalutläggen inom så måttliga gränser som möjligt har såsom ett ytterligare uppslag tidigare diskuterats möjligheten att genom anläggning av cykelstigar kunna åtminstone mera nödtorftigt tillgodose trafikbehoven. I sådant syfte anhöll 1937 års riksdag på framställning av statsutskottet (utl. nr 90) om utredning rörande lämpligheten av statligt stöd för anläggning av dylika cykelstigar genom landets mera avlägsna skogsområden och andra glest befolkade bygder. I anledning härav har möjlighet öppnats att från arbetslöshetsmedel erhålla statsbidrag även för cykelstigar (prop. 1940: 236). Något dylikt bidrag synes dock ej hittills ha utanordnats. Å beredskapsstat III för innevarande budgetår är under nionde huvudtiteln upptaget ett anslag av 1 000 000 kronor till bidrag till byggande av cykelstigar (prop. 1944: 281). Av den utredning som i anledning av 1937 års riksdags framställning redan verkställts framgår, att även denna synnerligen enkla typ av samfärdselförbindelser skulle bliva av stor nytta inom vidsträckta delar av landet. Detta gäller i all synnerhet om cykelstigarna, såsom möjligt synes vara, erhålla en sådan bredd, att de kunna trafikeras med hästkärror. Enligt uppskattningar, som verkställts av utredningsmän, tillkallade av väg- och vattenbyggnads- samt domänstyrelserna, skulle cykelstigar av denna bredare typ kunna utföras för en kostnad av cirka 2 kronor per meter efter förkrigspris räknat.

För egen del vill riksdagen framhålla, att en utbredning av samfärdselnätet till de glest befolkade trakter, varom här är fråga, måste framstå som ett nationellt sett ganska betydelsefullt krav. Detta gäller särskilt med tanke på den där bosatta befolkningen, vilken har att arbeta under ovanligt hårda och torftiga förhållanden men som ur bebyggelse- samt kolonisationssynpunkter och framför allt i fråga om skogsvårdens intressen fyller ej oviktiga samhällseliga uppgifter. I första hand måste sådana elementära behov som förnödenhetstransporter, postgång, tillgång till läkare och barnmorska o. s. v. säkras. Vägförbindelserna äro vidare av stor betydelse för skogsarbetet och ej minst för skogsarbetarna, vilkas isolering genom förbättrade vägförbindelser kan göras mindre kännbar. Dylika samfärdselleder underlätta också myndigheternas övervakningsverksamhet, tillsynen av telefon och andra allmänna anläggningar, vartill kommer deras nytta ur militär synpunkt.

I likhet med motionärerna har riksdagen funnit en utredning rörande de glest befolkade trakternas samfärdsförhållanden befogad.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen beslutat

dels, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 371 ävensom med bifall till motionerna I: 48 och II: 88 samt I: 139 och II: 259, motionerna I: 48 och II: 88 samt II: 371 i vad de avse anslagsberäkningen, till *Bidrag till byggande av enskilda vägar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

dels ock, i anledning av motionerna I: 28 och II: 52, I: 241, II: 207 och II: 371, sistnämnda motion i vad den icke behandlats ovan, hos Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning rörande möjligheten att under ekonomiskt rimliga former förbättra vägförbindelserna genom landets mera avlägsna skogsområden ävensom andra i samfärdselhänseende missgynnade bygder.

26:o) **Byggande av broar.** Kungl. Maj:t har (punkt 27, s. 69—82) föreslagit riksdagen att till Byggande av broar för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I de två likalydande motionerna I: 137 och II: 266 har hemställts, att riksdagen måtte, med avslag på Kungl. Maj:ts framställning om anvisande av anslag till ny färja, i enlighet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hemställan till byggande av bro över Lule älv vid Bergnäset för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Vidare har i motionen II: 233 hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om att förslag föreläggas årets riksdag om bro vid Bergnäset över Lule älv.

I anledning av motioner, väckta vid 1944 års riksdag, om bro över Lule älv vid Bergnäset ansåg sig riksdagen — på grundval av riksdagens vederbörande utskotts egna iakttagelser vid besök på platsen — kunna bestyrka, att trafikförhållandena därstädes vore mycket otillfredsställande och att därvarande färja uppenbarligen vore för liten för att ombesörja den även med rådande restriktioner mycket stora trafiken.

Efter utförd utredning har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i skrivelse den 11 september 1944 vitsordat, att brobyggnadens påbörjande snarast möjligt vore ofrånkomligt. Av totalkostnaderna för bron jämte tillfarer, cirka 10 000 000 kronor, har styrelsen ansett 2 500 000 kronor böra anvisas för budgetåret 1945/46. Styrelsen har också visat, att om man toge hänsyn till de höga driftkostnader, varmed färjdrift vore förenad, och kapitaliserade dessa kostnader, anläggande av en bro klart framträdde som det ekonomiskt mest fördelaktiga alternativet.

För egen del vill riksdagen erinra, att Bergnäset är en synnerligen viktig infart till Luleå. Den redan nu betänkligt starka trafikanhopningen torde än ytterligare komma att ökas efterhand som nuvarande trafikrestriktioner lättas. Tages dessutom i betraktande den avsevärda byggnadstid, omkring

3 till 4 år, som broföretaget kräver, kan det enligt riksdagens mening ej vara tillrådligt att längre dröja med ett beslut om byggets igångsättning. Enligt vad som inhämtats torde för detta ändamål vara tillfyllest med ett begynnelsanslag av 1 500 000 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra medgiva, att nämnda belopp 1 500 000 kronor nu anvisas till byggande av bro vid Bergnäset. Därigenom besparas i stället kostnaderna för ny färja jämte färjläge. Dessa kostnader torde kunna uppskattas till cirka 400 000 kronor. Även med denna besparing torde dock i förhållande till de föreliggande stora medelsbehoven det av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppet, 4 000 000 kronor, ej kunna anses alltför högt tillmätt. Riksdagen har, vid sidan av det till bron vid Bergnäset angivna anslaget å 1 500 000 kronor, beviljat ifrågavarande belopp å 4 000 000 kronor till byggande av broar.

Riksdagen, som under nästföljande punkt anmäler sitt beslut om anslag till bro vid Bergnäset, får alltså anmäla, att riksdagen till *Byggande av broar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 4 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

27:o) **Byggande av bro vid Bergnäset.** Med hänvisning till vad riksdagen under nästföregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av motionerna I: 137 och II: 266 samt II: 233, till *Byggande av bro vid Bergnäset* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 500 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

28:o) **Byggande av bro vid Hjulsta.** Kungl. Maj:t har (punkt 28, s. 82) föreslagit riksdagen att till *Byggande av bro vid Hjulsta* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Genom ifrågavarande bro skulle vägförbindelse skapas mellan Enköping och Strängnäs över Mälaren. Särskilt av militära skäl har den nuvarande färjans ersättande med en bro ansetts angeläget.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, till *Byggande av bro vid Hjulsta* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

29:o) **Byggande och förbättring av vissa för riksförsvaret betydelsefulla vägar och broar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, s. 82—84) har riksdagen till *Byggande och förbättring av vissa för riksförsvaret betydelsefulla vägar och broar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 3 500 000 kronor.

30:o) **Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 84 och 85) har riksdagen till *Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar* för budgetåret 1945/46

anvisat ett reservationsanslag av 100 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

31:o) **Bidrag till vissa forsknings- och undersökningsarbeten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, s. 85—89) har riksdagen till *Bidrag till vissa forsknings- och undersökningsarbeten* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 165 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

32:o) **Avsättning till statens automobilskattemedelsfond.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, s. 89) har riksdagen såsom *Avsättning till statens automobilskattemedelsfond* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 100 kronor.

33:o) **Bidrag till hamn- och farledsundersökningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 90 och 91) har riksdagen till *Bidrag till hamn- och farledsundersökningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 8 000 kronor.

34:o) **Bidrag till handelshamnar och farleder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, s. 91 och 92) har riksdagen till *Bidrag till handelshamnar och farleder* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

35:o) **Utvidgning och förbättring av statens fiskehamnar och farleder.** Kungl. Maj:t har (punkt 35, s. 92—96) föreslagit riksdagen att till Utvidgning och förbättring av statens fiskehamnar och farleder för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

Riksdagen har, under förväntan att resultaten av 1944 års fiskehamnsutrednings arbete redan inom närmaste tiden skola kunna framläggas, bifallit Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Utvidgning och förbättring av statens fiskehamnar och farleder* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

36:o) **Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, s. 96 och 97) har riksdagen till *Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 110 000 kronor.

37:o) **Bidrag till byggande och underhåll av statsunderstödda fiskehamnar.** Under hänvisning till vad som under punkten 35 anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, s. 97—99), till *Bidrag till byggande och underhåll av statsunderstödda fiskehamnar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

38:o) **Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp.** Kungl. Maj:t har (punkt 38, s. 99 och 100) föreslagit riksdagen, att till Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

I de likalydande motionerna I: 144 och II: 381 har hemställts, att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte begära sådan ändring i Kungl. Maj:ts kungörelse angående statsbidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp, att företaget, omfattande fem till tjugo bostadsfastigheter, handhaves av egnehemsnämnderna, samt att därvid övriga i motionerna framförda synpunkter beaktas.

Statsbidrag till vatten- och avloppsledningar har tidigare lämnats dels genom egnehemsnämnderna i samband med understöd till förbättring av landsbygdens bostäder dels och genom arbetsmarknadskommissionen till större kommunanläggningar i samband med arbetslöshet. I 1944 års proposition om beredskapsstat föreslogs, att bidrag till dylika anläggningar, gemensamma för fem eller flera lägenheter, skulle lämnas genom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, som därvid skulle samarbeta med distriktsingenjörer, ställda till länsstyrelsernas förfogande.

Av det av 1944 års riksdag å beredskapsstat anvisade anslaget har Kungl. Maj:t den 17 november 1944 bemyndigat väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att använda högst 1 000 000 kronor till uppbyggande av erforderlig personalorganisation samt till igångsättande i samråd med arbetsmarknadskommissionen av särskilt angelägna anläggningsarbeten, i den mån materialtillgångarna och arbetsmarknadsläget det tillåter.

För egen del vill riksdagen erinra, att landsbygdens förseende med vatten- och avloppsledningar i en utsträckning, vilken ur olika synpunkter kan vara praktiskt lämplig och som dessutom står i överensstämmelse med nutida hygieniska krav, lär representera kapitalutlägg av en storleksordning uppemot en halv miljard kronor. Även om härav endast en begränsad del får beräknas falla på staten är det uppenbart, att ovannämnda belopp av 1 000 000 kronor tillsammans med nu äskade anslag å likaledes 1 000 000 kronor endast kan betraktas som begynnelseanslag för en ytterst begränsad försöksverksamhet på området.

Enligt den 17 november 1944 utfärdad författning angående statsbidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp skall den, som önskar erhålla statsbidrag, till vederbörande hälsovårdsnämnd ingiva skriftlig ansökan, åtföljd av arbetsplan med kostnadsberäkning. Efter erforderlig utredning och besiktning skall hälsovårdsnämnden med yttrande insända ansökan till länsstyrelsen, som — efter hörande av egnehemsnämnden, förste provinsialläkaren och vägförvaltningen — har att med utlåtande och förslag överlämna ärendet till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vilken därefter avgör detsamma. För det stora flertalet ärenden, nämligen sådana som avse 5—20 bostadsfastigheter, är emellertid handläggningen än ytterligare komplicerad. I dessa ärenden förutsattes före avgörandet, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samråder med egnehemsstyrelsen. Finna väg- och vattenbygg-

nadsstyrelsen samt egnahemsstyrelsen, att statsbidrag till den ifrågasatta anläggningen lämpligen bör beredas enligt de grunder, som gälla för bidrag av bostadsförbättringsmedel, vilka stå till egnahemsstyrelsens förfogande, skall ansökningsöverlämnas till egnahemsstyrelsen. Vid skiljaktig mening mellan styrelserna härutinnan skall frågan om ärendets handläggning hänskjutas till Kungl. Maj:ts avgörande.

Då därutöver väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har att i hithörande ärenden samråda med arbetsmarknadskommissionen måste handläggningen av desamma sägas vara förenad med en mer än vanligt omständlig omgång, i all synnerhet om man tager i betraktande att de företag, som kunna komma i fråga som bidragsberättigade, äro rent lokala och väl åtminstone till en början måste bli tämligen begränsade till sin omfattning.

Så länge denna understödsverksamhet befinner sig på försöksstadiet kan dock viss försiktighet vid tilldelningen av statsbidrag vara tillrådlig. Med tanke också på behovet av en ökad administrativ erfarenhet torde måhända den sålunda föreskrivna handlägningsproceduren kunna anses försvarlig. Det synes dock riksdagen angeläget, att ifrågavarande normer betraktas som provisoriska och att de icke genom några mera vittutseende administrativa anordningar organisatoriskt fastläsas. Stor försiktighet är sålunda enligt riksdagens mening påkallad vid anställningen av de av departementschefen angivna distriktsingenjörerna, i all synnerhet som vanskligheter säkerligen kunna väntas möta då det gäller att för befattningarna erhålla fackmän med erforderliga kvalifikationer ej endast i teoretiskt avseende utan också i fråga om praktiskt omdöme och övrig praktisk duglighet.

Här berörda samhällsreform är ej endast tekniskt och ekonomiskt utan även statsfinansiellt synnerligen vittutseende. Såsom 1944 års riksdag framhöll kräver därför dess genomförande en omsorgsfull planläggning. Riksdagen förutsätter att de utredningar, som i detta avseende påkallas, snarast möjligt företagas med beaktande därvid av de synpunkter 1944 års riksdag lagt på frågan. Vid denna planläggning lära erfarenheterna från den nu igångsatta försöksverksamheten bliva av visst värde.

Vad angår motionerna har riksdagen i frågans läge icke ansett sig böra bifalla det i dem framställda förslaget om viss ändring i gällande författning. Riksdagen förutsätter emellertid, att vid de kommande övervägandena tillbörligt beaktande skall skänkas de motionsvis framförda kraven på större inflytande från egnahemsnämndernas sida vid avgörandet av hithörande bidragsfrågor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, till *Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

Vägtrafikväsendet.

39:o) **Besiktning av motorfordon.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39, s. 101—104) har riksdagen till *Besiktning av motorfordon* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 777 000 kronor.

40:o) **Registrering av motorfordon.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, s. 104) har riksdagen till *Registrering av motorfordon* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 1 000 kronor.

41:o) **Bidrag till vissa kommunikationsändamål.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, s. 105—107) har riksdagen till *Bidrag till vissa kommunikationsändamål* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

42:o) **Statens biltrafiknämnd: Avlöningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, s. 107—111) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för statens biltrafiknämnd, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl.

Maj:t, *förslagsvis* kronor 29 800

2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, *förslagsvis* .. » 30 300

3. Rörligt tillägg, *förslagsvis* » 4 500

Summa kronor 64 600;

dels ock till *Statens biltrafiknämnd: Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 64 600 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

43:o) **Statens biltrafiknämnd: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, s. 111 och 112) har riksdagen till *Statens biltrafiknämnd: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 19 200 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

44:o) **Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande.** Kungl. Maj:t har (punkt 44, s. 112—118) föreslagit riksdagen att till Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 80 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I motionen I: 142 har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag rörande en rationell planering och organisation av det fortsatta trafiksäkerhetsarbetet i vårt land.

I de likalydande motionerna I: 143 och II: 254 har vidare hemställts, att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om en allsidig och förutsättningslös utredning om förutsättningar och medel för åvägabringande av en enhetlig statlig organisation för kontroll och ledning av landets trafiksäkerhetsarbete på gator och vägar samt att förslag härom framläggas i så god tid, att det kan bli föremål för handläggning och beslut av 1946 års riksdag.

Då för omkring ett tiotal år sedan nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande med statens stöd bildades, var väl tanken närmast den, att hithörande arbetsuppgifter skulle kunna lösas på frivillighetens väg och i huvudsak med frivilliga, ideellt arbetande krafter. Ett annat skäl för att den nuvarande organisationsformen valdes var, att ej så obetydliga ekonomiska bidrag borde kunna paräknas från försäkringsbolag och andra, som hava ett direkt ekonomiskt intresse av en låg olycksfallsfrekvens på gator och vägar.

Vad först angår de i sistnämnda avseende hysta förhoppningarna måste konstateras, att inkomsterna från andra bidragsgivare än staten i verkligheten visat sig inflyta synnerligen oregelbundet och tämligen sparsamt. För budgetåret 1943/44 utgör den enda i bokslutet upptagna inkomstposten av detta slag »medlemsavgifter kronor 3 218:22». Ett betydligt mer betänkligt förhållande är emellertid, att trots allt det arbete, som på detta område bedrivits, och trots motortrafikens till följd av kriget starka nedgång trafikolyckorna dock alltjämt visa mycket höga siffror. Antalet dödsolyckor hava visserligen nedgått, men som belysande för hithörande olycksfalls omfång må anföras, att antalet på sjukvårdsanstalt för vård intagna skadade år 1943 uppgick till 6 874, en siffra av ungefärligen samma storleksordning som under vissa av förkrigsåren. Än mer allvarligt måste läget väntas bli, när trafiken åter börjar mera fritt utveckla sig efter kriget.

Det har långt tidigare påvisats vilka ofantliga kostnader trafikolyckorna draga med sig i form av sjukvård, polisövervakning och domstolsarbete. Men även rent humanitärt sett påkallas uppenbarligen betydligt kraftigare åtgärder för att bringa den nödiga upplysningen om trafikens vådor.

Riksdagen finner en skyndsam utredning i detta avseende vara påkallad. Då det gäller att åstadkomma den lämpligaste säkerhetsorganisationen synes särskilt förtjäna uppmärksammas den motionsvis framförda tanken att förlägga denna verksamhet till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, som redan nu handhar vägtrafikinspektionen och på vilken vila sådana med trafiksäkerhetsarbetet nära sammanhörande uppgifter som exempelvis körkorts- och bilbesiktningssärenden samt de frågor som röra säkerhetsanordningar på vägarna. Även andra utvägar för hithörande organisatoriska spörsmål lösande kunna föreligga, och även de böra klarläggas. En ledande synpunkt vid utredningsarbetet bör emellertid vara att söka bättre än för närvarande tillvarataga möjligheterna att genom skolorna meddela ungdomen ökade insikter om trafikens faror och i övrigt bibringa den en erforderlig bättre trafik-kultur.

Vad till sist angår bidragsbeloppet till den nuvarande organisationen på området, nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, har riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen beslutat
dels till Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 80 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen,

dels ock i anledning av motionerna I: 142 och 143 samt II: 254 anhålla att Kungl. Maj:t måtte föranställa om skyndsamt utredning rörande möjligheterna att genom lämplig upplysningsverksamhet m. m. höja den allmänna trafiksäkerheten och åstadkomma en bättre trafikultur.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut.

45:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut; Verksamheten i allmänhet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 45, s. 173—182) framlagt förslag till personalförteckning och avlöningsstat för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut samt hemställt om anvisande av 508 000 kronor under institutets avlöningsanslag.

Inledningsvis må erinras att då meteorologien och hydrologien på sin tid sammanfördes inom samma institution detta berodde på de praktiska beröringspunkter arbetet inom ifrågavarande båda områden ansåges äga. Det kunde sålunda påvisas, att ett meteorologiskt studium av nederbörden vore nödvändigt för de hydrologiska arbetena, medan å andra sidan tillgång till vatten-, snö- och isobservationer vid insjöar, floder och glaciärer underlättade det meteorologiska arbetet.

Meteorologien och den praktiska tillämpningen av dess resultat främst i form av väderleksförutsägelser har som bekant fått ett allt större värde för näringslivet liksom för samhällslivet i allmänhet. Såsom verksamhetsgrenar, för vilka väderleksförutsägelserna blivit av en alltmer avgörande betydelse, må nämnas jordbruket, sjöfarten och luftfarten. Väderlektjänsten har i själva verket efter hand utvecklats till att bli en alltmera oumbärlig samhällelig säkerhetstjänst. I den mån vattenkraftens och för övrigt de med vattenhushållningen sammanhängande problemens betydelse växt ha också behoven av hydrologien som hjälpvetenskap tilltagit.

Kraven på utvidgade observationer och undersökningar samt också utökad personal för dessa arbetens bedrivande hava helt naturligt också efter hand allt starkare framträtt. Det må i detta sammanhang erinras, att då enligt beslut av 1943 års riksdag den militära väderlektjänsten överflyttades till flygvapnet förutsattes, att sådana även för det militära arbetet nödiga uppgifter som viss utbildning av personal, klimatiska utredningar m. m. alltfjämt skulle i huvudsak vila på den dittillsvarande civila organisationen.

De nu under Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut föreslagna anslagen innebära en högst väsentlig förhöjning i förhållande till vad som för innevarande budgetår anvisats. Vad angår här förevarande anslag till personalkostnaderna vid institutet föreslås detta nu till 508 000 kronor, vilket utgör en anslagsökning med 129 500 kronor. I betraktande av ovan an-

givna omständigheter må det emellertid anses förklarligt, att den i ärendet företagna utredningen måst utmynna i förslag om vissa ökningar av anslagen både till personal och andra utgifter, däribland särskilt telegramkostnader.

Vad angår institutets personalorganisation har av den tillkallade utredningsmannen framlagts en plan, avsedd att genomföras efter hand. Även beträffande den begränsade plan, som nu av departementschefen föreslagits, gäller emellertid, att svårigheter för närvarande föreligga för att få vissa tjänster besatta med kompetenta krafter. Detta förhållande nödvändiggör självfallet viss försiktighet vid förekommande tjänsteställningar liksom eventuellt också vissa övergångsarrangemang i avvaktan på att lämpliga sökande — på grund av de förbättrade befordringsmöjligheter som öppnats — skola visa villighet att meritera sig till föreliggande tjänster. Med beaktande härav har riksdagen godkänt den av departementschefen föreslagna personalorganisationen.

Beträffande löneställningen för de olika tjänsterna hava olika meningar framkommit, huruvida förste statsmeteorologer och förste statshydrologer skola inplaceras i 26 eller 27 lönegraden samt huruvida statsmeteorologer och statshydrologer skola inplaceras i 22 eller 23 lönegraden. Riksdagen har i detta avseende godtagit departementschefens förslag om tjänsternas inordning i 26 respektive 22 lönegraden. Särskilt med hänsyn till föreliggande rekryteringssvårigheter läser emellertid förevarande spörsmål förtjäna fortsatt uppmärksamhet. Detta gäller framför allt om, såsom lärdaverksutredningen föreslagit, en uppflyttning av förste och andre arkivarier m. fl. till 27 respektive 23 lönegraden skulle beslutas.

En fråga som också kan tarva förnyade överväganden är i vilken utsträckning väderleksassistenterna skola berättigas bibehålla sin avlöning under studier för avläggande av meteorologisk tjänsteexamen.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, dels fastställt följande personalförteckning för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Personalförteckning.

Tjänstemän å ordinarie stat.

Befattning	Lönegrad
1 överdirektör	B 2
2 byråchefer	A 30
2 förste statshydrologer	A 26
4 förste statsmeteorologer	A 26
2 statshydrologer	A 22
5 statsmeteorologer	A 22
1 radioföreståndare	A 15
1 laboratorieassistent	A 12
3 radiotelegrafister	A 12
1 kansliskrivare	A 11

Befattning.	Lönegrad
1 instrumentmakare	A 10
2 kontorister	A 9
1 förste expeditionsvakt	A 7
7 kanslibiträden	A 7
2 expeditionsvakter	A 5
11 kontorsbiträden	A 4

Tjänstemän å övergångsstat.

1 registrator	A 14
---------------------	------

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

1 förste statsmeteorolog	Eo 24
1 kamrerare	Eo 22

Anm. Den å ordinarie stat upptagna kanslikrivartjänsten skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförda registratorn kvarstår i tjänst;

dels godkänt följande avlöningsstat för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

	Kronor
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	271 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	170 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	67 000

Summa kronor 508 000;

dels ock till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: *Verksamheten i allmänhet: Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 508 000 kronor.

46:o) Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: **Verksamheten i allmänhet: Undervisning.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, s. 182 och 183) har riksdagen till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: *Verksamheten i allmänhet: Undervisning* för budgetåret 1945/46 anvisat ett anslag av 4 000 kronor.

47:o) Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: **Verksamheten i allmänhet: Undersökningar inom hydrologiska byrån.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, s. 184—186) har riksdagen till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: *Verksamheten i allmänhet: Undersökningar inom hydrologiska byrån* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 74 500 kronor.

48:o) Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: **Verksamheten i allmänhet: Observatörer.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48,

s. 186 och 187) har riksdagen till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Observatörer* för budgetåret 1945/46 anvisat ett anslag av 352 600 kronor.

49:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Telegramkostnader m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, s. 187 och 188) har riksdagen till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Telegramkostnader m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 193 000 kronor.

50:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Underhåll av stationer m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, s. 188 och 189) har riksdagen till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Underhåll av stationer m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 34 500 kronor.

51:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Övriga omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, s. 189—191) har riksdagen till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Övriga omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 94 300 kronor.

52:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Geofysiska undersökningar i Riksgränsen.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 191 och 192) har riksdagen till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Geofysiska undersökningar i Riksgränsen* för budgetåret 1945/46 anvisat ett anslag av 5 000 kronor.

53:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Väderlektjänst för luftfarten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, s. 192—194) har riksdagen till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Väderlektjänst för luftfarten* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 119 400 kronor.

54:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Aerologisk station i Torslanda.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54, s. 194 och 195) har riksdagen till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Aerologisk station i Torslanda* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 59 500 kronor.

55:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Bidrag till seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55, s. 195 och 196) har riksdagen till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Bidrag till seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko* för budgetåret 1945/46 anvisat ett anslag av 8 000 kronor.

Byggnadsväsendet.

56:o) **Byggnadsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 56, s. 197—216) framlagt förslag till personalförteckning och avlöningsstat för byggnadsstyrelsen samt hemställt om anvisande av 873 500 kronor under styrelsens avlöningsanslag.

Vad särskilt angår uppflyttningen av intendentsbefattningen å stockholmsavdelningen (A 26) till byrådirektörstjänst (A 28) har redan tidigare fastslagits, att det omfattande och värdefulla fastighetsbestånd, som nämnda avdelning har att förvalta, gör att på denna avdelnings föreståndare särskilt stora krav måste ställas i fråga om ej endast teknisk kompetens utan även på erfarenhet och ekonomiskt omdöme. Riksdagen har därför medgivit denna uppflyttning. Ej heller i övrigt har förenämnda förslag föranlett någon erinran utom i vad angår den till extra ordinarie i 8 lönegraden föreslagna befattningen som värmeledningsskötare vid fastigheten nr 1 i kvarteret Röda bodarna (Centralpalatset vid Tegelbacken) i Stockholm. Riksdagen har funnit sig böra medgiva, att nämnda befattning, på sätt byggnadsstyrelsen föreslagit, upptages på ordinarie stat i 8 lönegraden. På grund härav har anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän ökats med 3 600 kronor och anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal minskats med 3 400 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels fastställt följande personalförteckning för byggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Personalförteckning.

Byggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör	C 12
1 byggnadschef	C 8
4 byggnadsråd	A 30
1 byråchef	A 30
3 byrådirektörer	A 28
5 intendent	A 26
1 byråingenjör	A 24
1 förste byråsekreterare	A 24
1 kamrerare	A 24
1 assistent	A 22
4 assistenter	A 21
5 byggnadskontrollanter	A 21
2 byråsekreterare	A 21
1 bokhållare	A 17
1 kansliskrivare	A 11

Befattning	Lönegrad
1 kontorist	A 9
1 förste expeditionsvakt	A 7
4 kanslibiträden	A 7
3 expeditionsvakter	A 5
10 kontorsbiträden	A 4
2 skrivbiträden	A 2

Tjänsteman å övergångsstat.

1 kansliskrivare	A 11
------------------------	------

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

2 byråarkitekter	Eo 24
1 byråingenjör	Eo 24
1 förste byråsekreterare	Eo 24
6 biträdande arkitekter	Eo 21
1 byggnadskontrollant	Eo 21
1 byråsekreterare	Eo 21

Ann. Den å ordinarie stat upptagna kontoristtjänsten skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförda kansliskrivaren kvarstår i tjänst.

Statens bränslekontrollerande verksamhet.

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

1 byråchef	Eo 30
1 inspektör	Eo 26
1 byråingenjör	Eo 21

Byggnadsstyrelsens värmeledningspersonal.

Tjänstemän å ordinarie stat.

2 maskinister av 1:a klass	A 10
4 värmeledningsskötare, tillika reparatörer, av 1:a klass	A 8

Av byggnadsmedel avlönad personal å byggnadsstyrelsens byggnadsbyrå.

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

5 förste byråingenjörer	Eo 27
8 byråingenjörer (byråarkitekter)	Eo 24
1 kostnadsberäknare	Eo 24
1 ledningskontrollant	Eo 24
6 byråingenjörer	Eo 21
1 kostnadsberäknare	Eo 21
1 revisor och bokhållare	Eo 21;

dels godkänt följande avlöningsstat för byggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.*Byggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet.*

	Kronor
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	392 400
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	1 200
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	241 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	92 700
	Säger kronor 727 400

Statens bränslekontrollerande verksamhet.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	71 700
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	10 800
	Säger kronor 82 500

Byggnadsstyrelsens värmeledningspersonal.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	25 200
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	30 300
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	8 300
	Säger kronor 63 800
	Summa kronor 873 700;

dels ock till *Byggnadsstyrelsen*: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 873 700 kronor.

57:o) **Byggnadsstyrelsen: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, s. 216—218) har riksdagen till *Byggnadsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 114 700 kronor.

58:o) **Länsarkitektorganisationen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58, s. 218—230) har riksdagen

dels godkänt följande personalförteckning för länsarkitektorganisationen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
24 länsarkitekter	C 5
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.	
10 biträdande länsarkitekter	Eo 24
26 assistenter	Eo 21;

dels godkänt följande avlöningsstat för länsarkitektorganisationen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.	Kronor
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	291 600
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	377 000
3. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	200 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	95 400
	Summa kronor 964 000;

dels ock till *Länsarkitektorganisationen*: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 964 000 kronor.

59:o) **Länsarkitektorganisationen: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59, s. 230—232) har riksdagen till *Länsarkitektorganisationen*: *Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 110 000 kronor.

60:o) **Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 232 och 233) har riksdagen till *Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

Brandväsendet.

61:o) **Statens brandinspektion: Avlöningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, s. 235—238) har riksdagen till *Statens brandinspektion*: *Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 95 000 kronor.

62:o) **Statens brandinspektion: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62, s. 238) har riksdagen till *Statens brandinspektion*: *Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 52 000 kronor.

63:o) **Statens brandskola: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63, s. 238—241) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för statens brandskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.	Kronor
1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	12 600
2. Avlöningar till icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	36 800
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	3 000
	Summa kronor 52 400;

dels ock till *Statens brandskola*: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 52 400 kronor.

64:o) **Statens brandskola: Omkostnader.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, s. 241 och 242) har riksdagen till *Statens brandskola: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

65:o) **Bidrag till svenska brandskyddsföreningen.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, s. 242 och 243) har riksdagen till *Bidrag till svenska brandskyddsföreningen* för budgetåret 1945/46 anvisat ett anslag av 2 000 kronor.

66:o) **Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66, s. 244 och 245) har riksdagen till *Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund* för budgetåret 1945/46 anvisat ett anslag av 5 000 kronor.

67:o) **Bidrag till förebyggande och släckning av brand.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, s. 245—247) har riksdagen till *Bidrag till förebyggande och släckning av brand* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 287 600 kronor.

68:o) **Bidrag till kommuner för inköp av motorbrandsprutor.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68, s. 247—249) har riksdagen till *Bidrag till kommuner för inköp av motorbrandsprutor* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 180 000 kronor.

69:o) **Bidrag till kommuner för inköp av brandslang.** Kungl. Maj:t har (punkt 69, s. 249—251) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till kommuner för inköp av brandslang* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 440 000 kronor.

Enligt vad av civilförsvarsstyrelsen påvisats tarvas anordningar för ett bättre tillvaratagande av kommunernas förråd av brandslang och särskilt sådan slang, som använts vid eldsvådor. Med hänsyn bland annat till den knapphet, som råder på denna för vår beredskap viktiga materiel, förutsätter riksdagen, att detta spörsmål beaktas.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, till *Bidrag till kommuner för inköp av brandslang* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 440 000 kronor.

70:o) **Bidrag till kommuner för anläggande av branddammar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, s. 251 och 252) har riksdagen till *Bidrag till kommuner för anläggande av branddammar* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

71:o) **Bidrag till kommuner för uppförande av brandstationer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71, s. 252) har riksdagen till *Bidrag till kommuner för uppförande av brandstationer* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

Diverse.

72:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, s. 253) har riksdagen till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 166 000 kronor.

73:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, s. 253) har riksdagen till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 710 000 kronor.

74:o) **Ersättning till statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befodringsavgifterna för vissa resor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74, s. 253) har riksdagen till *Ersättning till statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befodringsavgifterna för vissa resor* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 5 000 kronor.

75:o) **Ersättning till statens och enskilda järnvägar för vissa flyktingtransporter m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, s. 253—255) har riksdagen till *Ersättning till statens och enskilda järnvägar för vissa flyktingtransporter m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett anslag av 366 500 kronor.

76:o) **Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, s. 255 och 256) har riksdagen till *Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 18 400 000 kronor.

77:o) **Ersättning till postverket för befordran av militärbrev.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, s. 256) har riksdagen till *Ersättning till postverket för befordran av militärbrev* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 3 000 000 kronor.

78:o) **Ersättning till postverket för bestyret med statsskatteuppbörden.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 78, s. 256 och 257) har riksdagen till *Ersättning till postverket för bestyret med statsskatteuppbörden* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 2 050 000 kronor.

79:o) **Ersättning till postverket för befordran av enskildas försändelser i ransoneringsärenden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79, s. 257) har riksdagen till *Ersättning till postverket för befordran av enskildas försändelser i ransoneringsärenden* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 3 500 000 kronor.

80:o) **Försvarsberedskap vid statens järnvägar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80, s. 257 och 258) har riksdagen till *Försvarsbered-*

skap vid statens järnvägar för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

81:o) **Extra besiktningar av luftfartyg m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, s. 258 och 259) har riksdagen till *Extra besiktningar av luftfartyg m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 2 000 kronor.

82:o) **Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 259—261) har riksdagen till *Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 15 000 kronor.

83:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83, s. 261) har riksdagen till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 175 000 kronor.

84:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 84, s. 261) har riksdagen till *Extra utgifter* för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

85:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 85, s. 261) har riksdagen till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 2 200 kronor.

86:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86, s. 261) har riksdagen till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1945/46 anvisat ett förslagsanslag av 11 800 kronor.

87:o) **Kristillägg. Provisoriskt lönetillägg.** Beträffande ifrågavarande förslag (punkterna 87 och 88) kommer riksdagen att framdeles meddela sina beslut.

Stockholm den 18 april 1945.

Med undersåtlig vördnad.
